

עין משפט
גד מצוה

גיד הנשה פרק שביעי חולין

מסורת הש"ס

מסור. מחללו ומדחו נמים: **סלסא.** סל: עבדי נמי הלי. וכי לך הוא כן שהמאכל חפץ נמי התם נרישא: דסיפרא לא שכיחי. בתמיהה האי נמי דהיתורא לא שכיחי קאי דלמיר כדכז עבדי ישראל מודה עבדי פירושא לכללא ולא שפיר שמעין מינה דכיון שנתעלם אסור מדאסר לראש הגמלא: ומשני איכא בינייהו דליכא למיסתק אמילתא כולי האי דאיכא למימר כדכז עבדי ישראל מודה דמומר והכא משום דפרווחא דעובדי כוכבים הוא. נמל פורע' ושכיחי דאיסורא טפי: אלף רב היכי איכא כשרא. הואיל ובהעלמה אסר ליה ומשני בשפטיה. מיד כששחטו: **אתלם קרנשא.** לכל חתיכה ג' קרנות ומשום סימן (ב) שלא יגנבו ממנה אגשי בימו: הוא **מברא.** מעוברת הנדה שהיתה צאה מעבר השני לעבר זה: **אמר מברא אתי לאפיה יומא טבא לגו.** סימן טוב הוא לעוברי דרכים כשהמעוברת צאה לקראתן מלפיה קודם שזמננה ויש טוב להם צביה אוספיסם בצאותה להם כשילינו: **אודיק כבועא דשא.** ליה דרך מקד שנדלת: **איכו שפסא.** כלומר אם כשמירכתס השתא: **ספיסו לכו איסורא לכני כפטי.** שהעלמתם עיינס: **דניחא.** אמתברא דלחא לאפיה דלמיר יומא טבא לגו: כל נמי שאינו. סומך עליו ממש ככליעור עבד אברהם שאם תשקיף אדבר נה ואם לאו לא אדבר נה: **ויזנתן בן שאול.** אם יאמרו (ואלינו עלו) ועלינו: **ספורים כרשות.** בת מ"ח לע"ה בבלו עוברין (פסמים ט:). **כדיק במברא.** אם מוזמנת לו אויל ואם בקושי מונאה לא אויל: **כינוקא.** דשיל ליה פסוק לי פסוקין: **כולוה שני.** דהוה רב קייס צבכל כי היה כחד ר' יוחנן מארץ ישראל שלח או תשובה היה כומב צאגרתו לקדס רבניו שנצבנל: **אמר.** שמואל: לא ידע לי מידי דרבי אשא. לא והוא לא שנאו ואהיה רבו: **סליסר מגלי.** לאו דווקא: **ספקי טריפסא.** מיני ספק טרפות. ואני שמעתי הן ספקי עבות עומאים דאלו טריפות (לעיל דף סג:). **כיס סינוק ואשא.** כנה בית או נולו לו בן או נשא אשה: **א"ש שזין נחש.** שאסור לגחש ולסמוך על הנחש: **יש סימן.** סימנא בעלמא הוי מיהא דאי מללא כסחורה ראשונה אחר שננה בית או שנינגל הסינוק או שנשא אשה סימן הוא שהולך ומלגיא ואי לא אל ירגיל לאשא יומר מדאי שיש למוס שלא ילית: **סלסא יומני.** הלגיא או לא הלגיא: **יוסף אינו ושמעון אינו.** הרי שמים אלא את בנימין תקחו מיד עליו היו סולנה ואין לך לרה שאינה עוברת עלי: **בחרוזין מהו.** תמן כשר בחרוזין ריש"ט ונתעלם ליהני

אסיק תרין אמר רב עבדי נמי הכי אסרינהו ניהליה. ואי לא אסיק אלף מד לא היה חוקר שהרי ראה שלא היה שם עורב והא לא היה לו למיחש שמה שלו נאכד נמים וזהו אמר אלף השתא דאסיק תרי אסרינן אע"פ שרוב שמה עורב הניחא מרובא דעלמא והיינו דקאמר דאיסורא שמיח טפי כלומר במקומות הרחוקים שיוכלים עורבין להניחא משם ולקמן דשרי רב כהנא כבדי וכויליתא דמיתו עורבין ושדו משום דהיתרא שמיחא (ו) התם ככל מקומות שכיבי שהיו עורבין יכולים להניחא משם היו רוב עבדי ישראל: **לא עלים רב עיניה מיניה.** לא היה יכול לדקמן מכלא דסבר רב דכשר שנתעלם מן העין אסור דלמא רוב עבדי עובדי כוכבים היו שם: **באליעזר עבד אברהם.** ואלו שחאמר אליעזר היך נחש למ"ד נפ' ארבעה מתות ופנהדרין (ד: ט:). כל האמור כפרשת מכשף בן נח מזהר עליו וי"ל (ו) דההוא מנא סבר שלף נמן לה הלמידים עד שהגיעה לו צת מי היא וע"ג דכתיב (נראהש מד) ויחך האיש נוס וזכ וגו' והלך כתיב ויחמר צת מי את אין מוקדם ומאוחר כמורה וכן מוכח כשפסר דכתיב ושאאל אותה ואומר צת מי את: **ובינותן בן שאול.** וא"ת היך נחש יש לומר דלוח את נערו אמר קן ובלאו הכי נמי היה עולה: **הריסר נפלי.** ור"ת גריס גוילי כלומר תריסר גוילין כמנין שאלות: **בחרוזין הרי זה סימן.** משמע דלמן דרך לחרוז כשר וא"ת דנתוספתא (ב"מ פ"ג) קמי מלא מחוץ של דגים ושל כשר הרי אלו שלו ויש לומר דהכא סמכין דגדמ מועטס: ולא

גפיון הש"ס

תום' דיה באליעזר בו וא"ת פ"י בדיק שמואל א"י ט' ב' לחכמה:

הגהות הב"ח

(א) וי"י דיה חלמא קרמא וי"י שלא יגנבו. י"ב פ"י פ"ק חלל חלמות דף כג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ב) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ג) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ד) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ה) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ו) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ז) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ח) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (ט) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (י) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (יא) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (יב) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (יג) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (יד) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (טו) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (טז) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (יז) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (יח) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (יט) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ: (כ) י"ב ר"פ א"ח דף כ"ג ע"ב וי"י א"ן לרין דף כח ע"א פירש"י בענין לחמ:

לענין הש"ס

פירש"י נמל. ריש"ט (ריש"ט). חלמיש. טבחי"א (טבחי"א). חלמית. לימורי"ל. ספקת (של חוט).

מוסף רש"י

וכי מכללא מניא. וי' אמר ליה מכללא מאי נרשיחא איכא ודברכו י"ב מה לנו לו אימור מללא אי כפיריש. ה' מהל כללא שפיר שמעין ומי י' לו נגמס ככלל זה וי"י דרוב ב"ר דרומא. כשיה שולח פיר לאשמו צד נכרי. מחתך ליה אחלת קרמא. עשה החתיכה בת ג' קרנות (ב"מ כג) כשיה משלח הכפר לביתו היה רגיל לפסול כל חתיכה בעלת ג' קרנות. וכבר היו מביטין אליו כינו שיה היה סימן שלו (ב"מ כח). ה' תליסר בגלי. שומא בעלמא הוא (ב"מ דף ס"ג):

לענין

כינוקא כלומר הולך לחינוקת של בית רב בשעה שמחזיק בדרך וישאל לו הפסוק שבאותה שעה לומר אם טוב הולך ואם לאו אינו הולך: בית תינוק ואשה כלומר כשהמאכל ביתו אם יאיר לו טוב ג' פעמים ודאי בבול טוב חובנו. וכן שולח לו חינוק וכן שנשא אשה אם יאיר לו טובה נ"ב אם טוב ואם רע ודאי כשם שאירע לו ג"פ מחלה בן י"א יאיר לו חרין (חירי). כלומר בחרוזין מהו. כלומר אמרין בשר בין שנעלם מן העין בו ואם יש בשר בחרוזין כמו שחולין הקצבין החתיכות ועשה לו הלווקה סימן באותן חרוזין מהו ויכיר החרוזין מהו: הארנא דהיתרא שכיחי טפי כלומר שישראל שחטין בכל מקומות: אית לך טביעות עינא. כלומר סכר אהא אותה: גבא דכשא. כלומר גבא של בהמה חתיכה שלימה שקי: קיבורא דחלמא. ליפסול דחלמא דבעין טייה לשמה דכוכב ועשר להם צביית בעיני עשייה לשמה.

לענין

כינוקא כלומר הולך לחינוקת של בית רב בשעה שמחזיק בדרך וישאל לו הפסוק שבאותה שעה לומר אם טוב הולך ואם לאו אינו הולך: בית תינוק ואשה כלומר כשהמאכל ביתו אם יאיר לו טוב ג' פעמים ודאי בבול טוב חובנו. וכן שולח לו חינוק וכן שנשא אשה אם יאיר לו טובה נ"ב אם טוב ואם רע ודאי כשם שאירע לו ג"פ מחלה בן י"א יאיר לו חרין (חירי). כלומר בחרוזין מהו. כלומר אמרין בשר בין שנעלם מן העין בו ואם יש בשר בחרוזין כמו שחולין הקצבין החתיכות ועשה לו הלווקה סימן באותן חרוזין מהו ויכיר החרוזין מהו: הארנא דהיתרא שכיחי טפי כלומר שישראל שחטין בכל מקומות: אית לך טביעות עינא. כלומר סכר אהא אותה: גבא דכשא. כלומר גבא של בהמה חתיכה שלימה שקי: קיבורא דחלמא. ליפסול דחלמא דבעין טייה לשמה דכוכב ועשר להם צביית בעיני עשייה לשמה.

נא א ב מ"י פ"ח מהל' מחלמא אסות ה' י' פתח לאין קחמ טושיע' י"ד סמן כג ספק א': גב ד מ"י פ"ח מהלמט עטרת כוכבי ה' ד יב' השנת ור"ת פתח לאין לא טושיע' ר"י פ"י קטע ספק ד נביה: גב ד מ"י פ"ח מהלמט דעות הלכה ג': גב ד מ"י פ"ח מהל' פ"י הלכה ה טושיע' טס: גב ד מ"י פ"ח מהלמט מחלמא אסות ה' י' פתח לאין קחמ טושיע' י"ד סמן כג ספק א':

תורה אור השל"ם

1. שמואל מת ויפסוד לו כל ישראל ויקברו כל בקרה ובעירו ושואל הדין האבות ואת הידועים מוארץ: שמואל א כח ג 2. ואמר אליהם וקעב אברהם אינו שכיחם יוסף אהרן ושמעון איתן צת מי היא וע"ג דכתיב (נראהש מד) ויחך האיש נוס וזכ וגו' והלך כתיב ויחמר צת מי את אין מוקדם ומאוחר כמורה וכן מוכח כשפסר דכתיב ושאאל אותה ואומר צת מי את:

ריבנו שרשום

איתא בילתא כלומר חתיכה של עין והיינו לתוך המים והביא שני ראשים. אמר רב עבדי כי האי גזוה לומר איכא לאישרורי כי האי גזוה: ואי מכללא מאי כלומר איתא לא אמר כפיריש אלא מאותו משה דאמר סימן למינר מניה דבשר כיון שנעלם מן העין אמר. פרווחא דעובדי כוכבים הוה כלומר מאותו משה לא מעין למינר פרווחא דעובדי כוכבים היה: ואלא בר היכי אכיל בשר כלומר כיון דקאמר בשר כיון שנעלם אמר היכי אכיל בשרא איכית תימא כפיריא ותימא כלומר שגורו ותימוס ומאותו בשר הוא אוכל. יומא טבא לנו כלומר סימן טוב שהפסיה כהא קראמו: הוה כי בעזא סוק כלומר פתח יהיה יביל למיחו בביתא. א"ל קא ספית איסורא לבני ברת כו' כלומר אי לא דחזאי דרך כינשא ולא איעילי עיינא מינה מחיחא: ספית איסורא לבני ברת. דרב נתן בר רבא חתניה הוה והיא היה ברתיה: אלא משום דניחש כמברא דרמי מברא דתי לאפי' יומא טבא לנו ובשכיל שניחש לא רצה להתקן מאותו בשר. וכי יתקנו בן שאול כו' שפיעיז כיהנתן בן שאול שניחש בפסחיס והיה אם יאמר לו עליו אליו נעלה אליהם כו' ואם יאמרו לנו נעלה אליהם לא נעלה אליהם שדאי רן ינעמו: בדיק במברא כדאמרין אי מברא אתי לאפיה הולך ומעליה ויא לא לא אויל: שמואל בדיק בסיפיה אם חזרו בספור טוב ואם לאו. בדיק כינשא כלומר הולך לחינוקת של בית רב בשעה שמחזיק בדרך וישאל לו הפסוק שבאותה שעה לומר אם טוב הולך ואם לאו אינו הולך: בית תינוק ואשה כלומר כשהמאכל ביתו אם יאיר לו טוב ג' פעמים ודאי בבול טוב חובנו. וכן שולח לו חינוק וכן שנשא אשה אם יאיר לו טובה נ"ב אם טוב ואם רע ודאי כשם שאירע לו ג"פ מחלה בן י"א יאיר לו חרין (חירי). כלומר בחרוזין מהו. כלומר אמרין בשר בין שנעלם מן העין בו ואם יש בשר בחרוזין כמו שחולין הקצבין החתיכות ועשה לו הלווקה סימן באותן חרוזין מהו ויכיר החרוזין מהו: הארנא דהיתרא שכיחי טפי כלומר שישראל שחטין בכל מקומות: אית לך טביעות עינא. כלומר סכר אהא אותה: גבא דכשא. כלומר גבא של בהמה חתיכה שלימה שקי: קיבורא דחלמא. ליפסול דחלמא דבעין טייה לשמה דכוכב ועשר להם צביית בעיני עשייה לשמה.